

PROGRESUL

Abonamentul:

Pe un an 8 cor., pe jumătate de an 4 cor.
Pentru România și străinătate anual 10 cor.

Foae socială-culturală. Apare în fiecare Sîmbătă.

Redacția și Administrația Nr. 817.
Telefon Nr. 36.

Banul.

Viața omenească e supusă evoluției. Evoluția, diriguată de capriciile vremii, străbate și-și face cale. Stadiul ei de astăzi e stăpînit de puterea banului. Nu va fi fost totdeauna așa. Și poate nici stăpînirea banului nu va fi vecinică. Adevărat. Noi însă deastădată nu cercetăm trecutul și viitorul, ci constătam numai stările sociale de azi.

Puterea banului e mare. Cine ar putea-o nesocoti?

Astăzi omul fără bani, e pierdut. Desprețuirea banului îngreunează viața. Omul de valoare se măsoară și de după chivernisirea și agoniseala, ce a izbutit a o face în viață. Neaverea e pedeapsa leneșului și a risipitorului; aceste calități nu aduc nici cinste nici mulțumire. Starea materială e și barometrul sîrguinței, atît la individ, cît și la familie, ba chiar și la popoare. Sărăntocilor, cari nu-și adună „pentru zile negre“, nu le ajută nici văerarea, nici afurisind pe cei bogăți. Dimpotrivă, lamentările lor sînt combătute și prin multe proverbe. La noi Români e curioasă obiceiul de a lega îmbogățirea vecinului de cîteo legendă, care din care mai fantastică, bunăoară, că cutare a omorît un negustor și i-a luat banii; ăla că a găsit bani la trupina

copacului, altul că a dat peste o bute plină cu galbină ș. a. m. d. Străinului, îmbogățit, nu i-se născocesc asemenea versiuni copilărești. Nu, pentru că la noi Români, coborîtorii din vița lui Romulus și Remus, n'a străbătut nici iubirea de frate, necum iubirea de oameni.

La noi necultura e încă groasă, orcît am declama contrarul pela diferite ocazii. Dovadă, că Românul numai pe ai săi nu-î suferă să fie mai cu stare. Pe alții nu-î bănuște. Dar să nu localizăm chestiunea. Acest neajuns îl găsim și la alte popoare.

Să întoarcem dar' banul și pe cealaltă latură.

Țigani de prin locurile noastre montane, țin de cel mai greu blăstăm, cînd afuriscă pe cineva „din bani“. Ei țin că „boala din bani“ e cea mai năpraznică. Tot astfel și jurămîntul cel mai înfiorător e cînd cineva zice: să-l bată Dumnezeu „din bani“.

Și cine nu cunoaște cîte și mai cîte nenorociri, ce provin din lacomia banului. Lacomia după bani este o boală a veacului, care a cutropit toate straturile societății. „Din bani“ se strecoară multe nenorociri. Înțeleg din lacomia, neînfrînată, care înăbușă alte avînturi sufletești. Cîte vieți tinere nu se sting din vînașia asiduă după bani; cîte priete-

șuguri nu le usurpă interesul bănesc. Cîte cauze mari, măfețe, înălțătoare, nu le înneacă lupta hamesișilor, cari nu se mai satură de bani. Cîte fenomene triste nu se desprind din dorul nesațioșilor, cari zic că „banul n'are niciun miros“, și nu se sfiesc a comite atîtea păcate, numai ca să ajungă la bani mulți. Celor ce vor strîmba din nas, la citirea acestor rînduri, le facem concesiă de a vorbi numai în general.

Însfîrșit greșeala residă nu numai în rîvna și fudulia nesațioșilor, ci și în immoralitatea celor ce se tiră înaintea bănoșilor, despre cari se știe că „n'au ajuns pe cale cinstită la avere“... Eată obîrșia proverbului „cine are bani, are și omenie“. Omul sărac, orcît de capacitat, străduitor și moral, orcît de îngrijitor de cele obștești, dacă n'are bani, mulți, rămîne nebăgat în seamă. Așa-i lumea, n'ai ce-i face!

Pecît am apreciat, la începutul acestor rînduri, agoniseala cinstită, îngăduită, ba chiar laudată și în sînta scriptură, peafit de condamabil e **păcatul de a măsura virtutea oamenilor după greutatea pungii**.

Tot evoluția, neatîrnătoare de prostia noastră, va lecui și multele mizerii, ce se nasc din învălmășeala de astăzi, în care

Foiță originală.

Reîntoarcerea lui Napoleon din insula Elba.

În proclamația către armată, pe care a dat-o împăratul Napoleon în ziua plecării lui din insula Elba, se află fraza legendară: „Vulturul împodobit cu culorile naționale va zbura pe turnurile de la Notre-Dame“. Despre vulturul acesta — adevărat despre Napoleon — Henry Houssaye, istoricul ultimilor ani ai imperiului, spune următoarele într-o conferință, în care dă amănunte interesante asupra lui Napoleon:

Cînd sosi Napoleon în insula Elba se dete insulei noua poreclă: „Imperiul lui Sancho Pansa“. Napoleon asigură, că va duce o viață de judecător de pace, că nu se gîndește, decît numai la mica lui insulă, că nu se interesează de altceva, decît de familia lui, de casa și de bucătăria lui. Și spre a arăta, că vorbește serios, puse să se zugrăvească pe un părete din sala de mîncare dela San-Martine cuvintele următoare: „Napoleon Bonaparte ubi camque felix“. Napoleon Bonaparte e fericit oriunde se află.

La 13 Februar 1815 veni la Porto-Ferrario, capitala insulei, Fiery de Chaboulon, care era foarte devotat lui Napoleon, și-l puse pe acesta în curent cu situația din Franța. El spunea, că unii doresc un guvern sub Maria Luiza, alții ar vrea să ridice petron pe ducele de Orleans. „Sînt eu mort?“ strigă Napoleon foarte zguduit de știrea aceasta.

La 26 Februar, orele 8 seara, vulturul (Napoleon) își întinse aripile, ca să zboare în Franța. Mica armată de 1290 de oameni, pe care o comanda Napoleon, trecu la 1 Marte golful Jouan; la 7 Marte Napoleon avu o ciocnire cu trupele regale. Momentul era dramatic. Cînd zări pe Napoleon, comandantul armatei regale comandă „Foc!“ Soldații își perduseră cumpătul.

Le clănțăneau dinții în gură, puștile le tremurau în mîni. Împăratul se opri și strigă cu glas puternic: „Soldați, eu sînt împăratul vostru, recunoașteți-mă!“

Strigătul detunător: „Vive l'empereur!“ — Trăiască împăratul! — fu răspunsul. Soldații părăsiră rîndurile, se grămădiră în jurul lui, îl salutară și se așternură la picioarele lui. Din ziua aceia încep biruințele lui Napoleon, una după alta. Țăranii de prin sate înalță ca pe niște moaște neprețuite farfuriile din care mîncase Napoleon. Mai era o pedecă de învins: Ney, care era furios. Napoleon știa despre asta. Ney jurase că va viri pe Napoleon într-o cușcă de fer. Însfîrșit însă Ney strigă:

„Numai pot reține cu minile armata!“ În timpul acesta împăratul avea o armată, care era însuflețită pentru el. Henry Houssaye citează scrisoarea unui grenadier:

„În numele Majestății sale împăratului Alexandru Gauvillier își poștește ziua bună.

Ne odihnim puțin numai și plecăm îndată la Paris, unde încurînd se vor vedea pe turnurile dela Notre-Dame vulturul și tricolorul. Înbrăți-

șează înlocul meu pe toți cari strigă din adîncul inimii: „Vive Napoleon!“ (Trăiască Napoleon!) Pe piața Vendome a fost găsit un plăcat pe care sta scris:

„Napoleon către Ludovic al XVIII. Bunul meu frate, n'are nici un senz să-mi mai trimiteți soldați. Am destui“.

Ludovic XVIII. plecă spre Lille, pecînd tricolorul era înălțat pe Tuilleries. Dela 2 ore d. a. până seara, la Tuilleries se petrec scene neobicinuite. Întai pe furis, apoi pe față, apar consilierii de stat, apoi maestri de ceremonii, primarii servitorii în livrele, trec pe poarta mare și dispar în palat. Vin apoi doamne în toalete scumpe, princesele Hortenzia și Iulia, persoane oficiale, ofițeri luînd loc după eticheta de mai înainte, în sala maresalilor, în galeria Diana, în sala tronului! Tuturor oamenilor acestora li-se pare, că s'au deșteptat dintr'un vis urît, care a ținut un an. Se înoptează, pe pietre și pe străzi se grămădește poporul. La ora nouă o trupă de călăreți trece în strigătele însuflețite a miilor de inși. Urmează încet o trăsura de poștă, încunjurată de o mulțime de inși, cari strigau neîncetat „Trăiască împăratul!“ Mulțimea formează gard. La 10 metri dela pavilion trăsura se oprește. Ușa trăsurei e dată la o parte. Împăratul se coboară și urcă apoi treptele, pecînd strigătele entusiaste umplu palatul.

Napoleon părea că nu vede nimic, nu aude nimic. Lasă să fie purtat pe sus, cu brațele întinse, cu ochii închiși, zimbînd.

În 20 de zile cucerise Franța... Sc.

bogatului nu-î mai pasă, că nu va străbate la cer, „cum nu străbate camila prin urechile acului...“ Roata vremilor ear ne va întoarce cîndva la vremile apuse, cînd era lumea mai fericită, cînd nu se cauta, ca acum, numai banul, ci mai mult — mulțumirea sufletească.

Ceice fac educația poporului — să ungă osia dela roata acelor vremi patriarhale!

Gheorghe Jianu.

CORESPONDENȚE.

Cincinnati, la 5. Septembrie 1908.

Dle Redactor,

Cred că și cititorii „Progresului“ vor citi cu interes despre Români din America, deci vă rog să publicați următoarele:

La 30. August st. n. am avut aici o serbare frumoasă românească. Anume Societatea rom. de ajutorare „Dacia“ și-a sfințit 2 steaguri noi, unul american, și unul românesc, pe care erau pictați Romulus și Remus sugînd dela lupoaică.

Cînd am văzut atîția Românași d'ăi noștri, în costumele lor pitorești — naționale, cu un lat treicolor la pept, m'au podidit lacrimile, ear gîndul meu în zbor s'a oprit la voi în țara noastră iubită, în locurile noastre romantice din ținutul Orăviții.

Sfințirea steagurilor a oficiat-o preotul ort. rom. T. Mihaileanu din Inaiana Harbor. Nașul steagului american a fost un major al orașului, H. Markbreit, ear nașul steagului românesc: Românu din Moldova Alex. A. Laudescu, fostul secretar al majorului, care a ținut și o frumoasă vorbire, zugrăvind cu căldură bravurile din istoria Românilor.

După sfințire, marș festiv prin oraș, cu muzica în frunte. La banchetul ce a urmat, directorul ziarului „Românu“ din Cleveland Dr. V. E. Moldovanu a ținut un toast plin de învățături frumoase, ear după banchet a urmat baterea cuelor, și apoi joc și veselie românească. S'a jucat și Călușerul și Bătuta, care joc se va prezenta încurînd și într'un teatru englezesc. Au participat la acest festival și Societatea ovrească rom. (din România), cea din Indiana Harbor, și Steaua României din Indianapolis. Ind. Eată cum a decurs această prea frumoasă manifestare a Românilor, pe pămînt străin, departe de caminul părinților.

Dealtfel nouă p'ăici nu ne prea merge bine. Multe întreprinderi mari stau în nelucrare, până după alegerea de președinte. Nu se știe cine va izbuti la alegere, din toate părțile se aude că va fi ales ori republicanul Taft, ori democratul Bryan. Îmî pare rău de atîta amar de vreme, ce trebuie s'o petrec p'ăici în vînt.

De încheiere: Am văzut p'ăici maideunăzi un Indian producîndu-se cu jocuri și tragere la țintă cu arcul, un soi de oameni fricoși, cum și un Mexican (Camboys) nespun de isteț în călărit și aruncarea lațului, și un țintaș cum nu se pomeneste în Europa. Vorbesc o limbă ciudată. Copii lor, cu pelea aramie, sint dealtfel frumoși.

Lunia viitoare va fi o paradă mare în oraș: ziua muncitorilor, de toate branșele; tot lucruri ce numai aici, în lumea nouă, se pot vedea. Dar ce folos. Fie pinea cît de rea, tot mai bine 'n Ciclova...

Să ne auzim de bine
Mihaï Jumanca.

IGIENĂ.

— Despre îmbrăcăminte —

de
Dr. Gheorghe Crăiniceanu.

Ar fi de dorit ca țaranii să-și exprime cernirea după morții lor prin bande de șofă neagră, la mîna ori la pălărie.

De observat este că un alt semn al doliului este și netunderea părului, ceice își are rațiunea sa igienică, căci earna proteje bine capul de frig, ear în căldură îl scutește de soare.

Femeile se peptenă, adeseori cu părul foarte strîns legat, și, mai mult fetele mari, după ce

își părăsesc portul de fete mici, se peptenă, înloc de două cozi, într'una singură, ce se lasă pe spate, și aceasta se strînge așa de tare, că pricinuește dureri de cap. Odată măritată, i-se mai atîrnă de păr un cerc și un conciu, cu monete de argint, în valoare până la cîte 20 de franci, ce sint legate pe sîrmă cu pînză, de care apoi mai atîrnă cîteun peșchir (conciu) cît spatele de lat.

Cu aceasta le vezi că se mai învîrtesc în jocul „de doi“ de nenumărateori. Durerile de cap nu lipsesc, și e o norocire, că după punerea conciuului, în 2—3 Duminiți, se satură tînăra nevastă de acest port greoi.

Foarte neraționale sint apoi cercurile de lemn, ce se poartă prin multe județe centrale ale României, cum și cîteva centre din Banat, și care nici măcar ca găteală nu pot servi; unele apar cu aceste conciuuri, puse pe subt mărămă, ca și cum ar sta gata (cu oblanicul în cap) de a pune și de a duce vr'o sarcină grea în cap; altele se arată ca și cum ar avea coarne în cap. Dealtmintrelea femeile se îmbrobodesc destul de bine.

Pentru cele măritate este de rigoare să aibă pe cap celpușin o cîrpă mică, ear între străini încă una, mai mare. Deaceia și zice soacra rea către fiică-sa: „La culcare fată mare, lasă nora să toarcă, că-i trebuie cîrpă capului și izmene bărbăntului“. Fetele pot fi cu capul gol fără șfială. În părțile muntoase am văzut că femeile poartă și pălării, ceice aprobă și igiena, mai curînd decît fecurile turcești, sau decît potcapul monahic. Însă fetele ies prea adeseori în timpul ernii cu capul gol, și mai mult se feresc de arșiță, de înnegrirea soarelui, decît de receală; deprinderea le este însă o payază încontra acestor intemperii, presupunînd că sint sănătoase dela natură, căci astfel cele slabe de constituție, și predispușe la boale, își hazardează și puțina sănătate ce o mai au; dar și cele sănătoase, numai ele vor ști ce dureri de dinți, de urechi, în gît, guturace și altele, au de a îndura din nepăzire de receală.

Cununa ce o poartă femeile tinere, și fetele, ca găteala a capului, în serbători, într'u atîta poate fi criticată de igienă, intrucît prin mirosul prea tare al unor flori, poate cauza dureri de cap. Poporul are credința, că dacă cineva miroasă floarea căzută din capul altei persoane, îl apucă durerea de cap.

Femeile cu broboade mari sint dispuzate de glugă, care bărbaților le este de mare trebuință în gerurile mari.

Păcat că cojoacele mari nu au asemenea glugă, ci numai o pele de miel negru, lăsată dela guler în jos pe spate, care e numai de fudulie, nu și de folos. În Basarabia, cînd suncanul de lînă cafenia are glugă (cucimă), se numeste manta, și gluga ei se pune în cap pe vremurile rele; ear femeile poartă pe cap testimele, pecînd fetele pun bazmale albe sau easinci (cu flori) cumpărate.

În părțile muntoase ale țării românești se poartă glugi, jucate frumos cu flori, cari pe timp frumos nu se întrebunțază pe cap, ci servesc de traiste. Gluga a făcut soldaților rom. foarte bune servicii în campania din 1877—1878.

Fața trebuie acoperită numai în gerurile mari, însă nu cu ceva gros, ci cu v'run șal se acoperă nasul și gura, pentru ca respirația să nu fie împedecată. Ochii, cei mai delicați dintre organele omenești, rezistă la toate gerurile din ținuturile noastre, cînd însă o parte este mai expusă curentului de ger decît ceialaltă, se întimplă și aci receli, cari dau naștere la nevralgii, reumatisme etc.

Urechile, neprotejate în geruri mari, uneori chiar îngheață. Pentru gît este bine a se deprinde cu el dezvălit la receală ordinară; dar cei predispuși la scrofuloză, să și-l acopere, ca să nu facă gîlci.

(Va urma).

Economie.

Țaranul nostru.

III.

(Sfaturi.)

În articolii precedentii am arătat trista stare în care se află țaranul nostru român. De data aceasta voi trata despre felul de a munci al țaranului român, precum și despre modul de trai al său.

Îngeneral zis, nu-î urită săteanului nostru munca, dar muncește fără nicio chibzuială. Bucățica de pămînt ce o are, n'o lucrează rațional, anume: n'o ară și n'o sapă la timp, și destul de bine, și destul de adînc, n'o îngrașă mai niciodată, ci lucră tot după un sistem vechi, după un șablon învechit ce l-a moștenit dela moși-strămoși.

Muncesc sătenii noștri până dau adeseori pe brînci, dar muncesc numai vara, pînăcînd earna stau în nelucrare și mîncă tot ce au agonisit vara. Și măcar de le-ar ajunge pentru eară cît au cîștigat vara!... Dar cei mai mulți sint nevoiți a se 'mprumuta, cu dobînzî înspăimîntătoare de sută la sută, și mai bine, sau a-și vinde de mai înainte proprietarului, sau jușinului din sat, uneori și munca verii următoare, spre a putea ieși din eară.

Ceice face, ca sătenilor noștri să nu le ajungă pentru eară, ce-au adunat prin munca lor în timpul verii, este și cîrciuma din sat, afurisita de cîrcimă, care Dumineca și în zile de serbători este mai totdeauna plină de oameni, încă și de dimineața, pecînd biserica — prin multe sate de-ale noastre — este aproape goală....

Și încă de-am vedea numai Dumineca și în zilele de serbători cîrciumele pline de oameni, calea-valea!... Dar le vedem și 'n zile de lucru, mai cu seamă earna, cînd sătenii noștri n'au ce face la cîmp.

Ce deosebire între aspectul ce ni-l oferă un sat din occident, și unul din părțile noastre, mai cu seamă Dumineca, sau în zilele de serbătoare, cînd preotul slujește în biserică?..

Acolo (în apus) cîrciuma — goală de tot, ear biserica, cea largă și frumoasă din mijlocul satului, plină de săteni, cari ascultă cu smerenie sfînta slujbă dumnezeiască, și *cuvîntarea plină de învățături frumoase, ce le-o spune la sfîrșit preotul*

Am amintit-o aceasta numai așa în treacăt, ca să arăt și eu indolența unor cucernici preoți de-ai noștri, cari se mulțumesc a face sfta liturghie, cît mai repede, ca nu cumva să se plictisiască sfinții părinți de pe pămînt. Cît despre cuvîntare, nici vorbă, doar' pastorala dela Crăciun și Paști, cari nu cu drag o citesc!...

Da să știe și Românu nostru face în timpul ernii ceice fac sătenii de prin alte țeri, ferit-a Dumnezeu!... Să lucre țaranul nostru și earna ceva folositor pentru casă, sau chiar pentru vînzare, cîștigînd astfel o para-două pentru cei „șase copilași cari n'au ce mînce“: asta se întimplă rar de tot. Pînăcînd sătenii din apus găsesc și earna de lucru; ba să-și dreagă uneltele de cari au trebuință primăvara, sau vara, la munca cîmpului, sau să și-le facă diu nou, — ba, unii să împletiască pălării de pae, coșuri și coșulețe din nuiiele de răchită, rogojină din papură și altele, nu numai pentru trebuințele lor, ci și pentru vînzare, cîștigînd astfel „bani albi pentru zile negre“.

Și deoarece ei cîștigă astfel prin munca lor, și în timpul ernei, parale frumoase, cînd îi cauți nu-î află îngodați în datorii, ca pe țaranii noștri cari *nu se mai achită de datorii*, ci dinpotrivă: îi găsești și cu oarecari economii puse la o parte, la „Cassa de economie“ (Sparcasse, Maison-economique), care se află chiar în satul lor, înființată de ei, subt conducerea preotului și a învățătorului din comună.

Țaranul nostru e prea comod. El nu voește, sau nu știe, lucra și earna. Și tocmai

pentru că nu știe să lucreze în timpul ernei, cade în păcatul beției, o adevărată plagă a țăranilor noștri. Neavând ce face acasă, și fiind prea comod, i-se urește; și ca să-i treacă de urât, se duce la circiumă; și circiuma le pune pe urmă capăt, înglodându-i pe unii în datorii, de cari nu mai pot scăpa toată viața; pe alții băgându-i la închisoare sau în mormint înainte de vreme, rămânând astfel familii întregi pe drumuri, expuse mizeriei de tot felul.

Neștiind deci să lucreze decât vara, și nici atunci așa cum ar trebui; neștiind să se întovărășiască între ei spre a se ajuta la nevoie unii pe alții, și mai cu seamă nefiind deprinși a se gândi la viitor, a strânge când pot căștiga mai mult decât le trebuie „banii albi” pentru zile negre: sătenii noștri sînt în cea mai mare parte săraci, încît abia o duc de pe o zi pe alta, și trăesc rău, hrănindu-se nu se poate mai prost. Mămăligă, mălai cu ceapă, varză, fasolea, și alte cite-va legume de acestea alcătuesc de obicei hrana lor zilnică, nu numai în zile de post, ci adeseori chiar și în cele de dulce.

Carne, lapte, unt, ouă și alte mîncări, mai hrănitoare ca legumele, nu găsești pe masa plugarilor noștri dela țară decât rar, la zile mari. Și lucru de mirare! Nu numai sătenii lipsiți de mijloace se hrănesc pela noi într'un chip așa de sărăcăcios, ci adeseori chiar și unii bogați — din nepricepere.

Ilie Cucu.

CRONICA.

Comitetul festivităților arangeate din prilejul adunării generale a Societății pentru fond de teatru rom. a ținut Joi ultima ședință, în care conducătorii diferitelor secții și-au făcut seamă asupra venitelor și speselor (încheiate cu deficit). Toate actele referitoare la arangeări, cum și ziarele, în cari au fost apreciate festivitățile noastre, s'au depus la arhivă.

Diracțiunea Societății pe acții „Tipografia Progresul” a ținut Sîmbătă ședință, în care s'a hotărît înaintarea la Tribunal a actelor pentru improtocolarea firmei.

Neînțelegătorilor, cari ne bănuiesc, pe noi cei din jurul „Progresului”, de „instigatori” ai criticii d-nului Vidu, le spunem încă o dată, că sînt în rătăcire.

Dintr'o epistolă anonimă, adresată unui frunțas al nostru, concludăm o tristă decădere a moravurilor. Burghieșii, pe cari nu-i putem numi altcum, își fac de cap, ca vespilile...

La *Biserica-albă* și-a deschis cancelarie adv. Dr. Nestor Porumb, ginerele notarului public Dr. Pahomie Avramescu din Alibunar. Dorim izbînda noului povățuitor al Românilor din aceste părți.

Medicul primar Dr. Ion Mangiucă a constatat, că țăranul care a fost găsit mort în Agadici, a murit de apoplexie.

La Sîntă-măria-mică niște țărani din *Maidan* s'au luat la ceartă la o popicărie. Unul a scos cuțitul și a străpuns pe un alt țăran în abdomen. Stăpînirea comitatului ar face bine dacă ar opri strict purtarea cuțitelor.

Mare incendiu la hotelul telefoanelor din Paris.

La *Comoriște* nescar băcșandri răi au aprins un car cu oale al unui biet țirgoveț-călător. Norocul lui a fost un Român bun de inimă din Oravița, care făcîndu-i-se mila de el, i-a dăruit 10 coroane, să aibă ce duce acasă la copii.

Din corporația creditorilor din *București* face parte și Iladianul nostru Paun G. Balea.

La 1913 se va face cu mare solemnitate comemorarea a 100 de ani dela nașterea lui Verdi la Milano.

Citim în „Drapelul” că la școalele capitale rom. din Lugoj s'a ținut astan „prima” conferință a corpului didactic, sub presidiumul învățătorului Gheorghe Joandrea.

Mîne, Duminecă „Societatea de tir și gimnastică” din *Turnu-Severin* va da o serbare în Grădina publică, inaugurînd și o hală de dare la semn.

Jubileul de 50 de ani de preoție al părintelui Gheorghe Trăilă din Timișoara s'a serbat cu o solemnitate deamă de serviciile bogate ale acestui vrednic păstor.

La 12. și 13 curent expoziție de galițe în grădina „Concordia” la Lugoj.

Divizia navala dunăreană rom. a făcut manevre timp de 5 zile în apropierea portului dela *Turnu-Severin*.

La *Carlovăț* a fost ales de patriarh al Sîrbilor episcopul de Buda Lucian Bogdanovici.

La stăruința d-nilor St. Nanu și V. Bogdanu se va înființa și la *Turnu-Severin* o secție a Ligiei culturale.

În discursul său de deschidere, presidentul congresului internațional al presei, a zis la Berlin, ca *ziaristul are să fie vecinic în război cu lumea, să fie blind, dulceag și bun cu toții, însfirșit să fie un fotograf — automat, înregistrînd toate știrile — fără comentariu. Și mai ce?*

Vine vestea înfiorătoare, că și la *Triest* și la *Sighetul-Marmației* s'ar fi ivit cazuri de choleră.

La *Timișoara* a murit de apoplexie canonicul Dr. L. Kun.

În Rusia nu se mai primesc femei la Universitate.

La 4 Octombrie toți primarii din Austria-de-jos, sub conducerea lui C. Lueger, își vor prezenta omagiile din prilejul împlinirii a 60 ani de domnie a Majestății Sale Monarhului nostru.

Orașul *Mako* va prezenta atît Ministrului de interne, spre aprobare, cit și tuturor orașelor din Ungaria, spre studiere, un regulament, în sensul căruia crîșmele au să stea închise de Sîmbăta seara până Lunia dimineața.

Noul șef de stație din Oravița: Stefan Ripez.

Trupa actorilor maghiari, sub direcția lui Gavrilă Miklosy, va da în Octombrie un ciclu de 14-18 reprezentații teatrale în sala teatrului din localitate.

La universitatea din Budapesta sînt înscriși 4000 de studenți.

Prezident la Curie e vorba să fie numit fostul ministru de culte I. Wlasics.

Din Pola s'au îmbrăcat 200 marinari, probabil pentru Bosnia.

Sub conacul din Belgrad s'a descoperit un coridor lung de 1 km. care duce dela palat la fortăreață.

La Bruxelles un om bestial și-a ucis pe mamă-sa cu ajutorul amantei sale păcătoase.

Din Elveția au fost expulzați studenții ruși Vogt, Goldstein și Davridcef și studenta Ana Schwatz.

La institutele din Caransebes s'au înscriș 27 teologi și 22 pedagogi. Vom mai reveni la idea

centralizării institutelor, despre care s'a mai vorbit în coloanele revistei noastre.

Cununia d-soaref *Aurore Stef*, absolventă a institutului Oteteleşeanu, cu înv. *Tomă Neamțu*, s'a celebrat la 24. curent în catedrala din Arad. Multe felicitări!

La *Rudăria* a trecut la cele eterne bătrînul preot *Iacob Sirbu*, tatăl distinsului scriitor Dr. Ion Sirbu. Odihniască în pace!

Joi și Vineri la 1-3 Octombrie țirg de țeară la Caransebeș.

Din nebagare de seamă s'a fost omis numele bravului negustor din localitate *Iustin Velceanu*, care încă s'a înscriș de membru pe viață la Societatea p. fond de teatru rom., ceiace rectificăm cu plăcere.

Revista ilustrată „Familia Română” apare în fiecare săptămînă cu un bogat cuprins literar și distractiv (Sfaturi, Curierul Model, Gicituri).

Abonații noul pot primi toate numerele dela început. Abonamentul 10 cor. pe un an. Adresa: *Budapesta*, V. Strada Csáky 23.

Pe strada teatrului din *Oravița* un cine turbat a mușcat o fată mare, ear în „Forviz” a mușcat două femei nenorocite.

10 care de fin bun de vinzare. A se întreba la Administrația noastră.

Bibliografie.

Eselenta revistă „Viața Românească”, Nr. 8 din Iulie a apărut cu următorul sumar: I. Agribiceanu: Fefelega (schită). M. Codreanu: Sonete (Corbi, Amon, Sturzul, Somnul razelor, Călărețul). Octav G. Lecca: Asupra originii și istoriei Țiganilor. H. Th. Ștețanescu: Poezii (Bătrîna, Rondele). E. Lovinescu: Homer travestit (sfîrșit). Ion Minulescu: Nocturnă (poezie). G. Pascu: Vorbe explicate. Mihail Sadoveanu: O zi, ca altele (nuvelă). George Ranetti: Poezii (Ca ș'opinieară. Triptic marin). G. Ibrăileanu: „Postumele” lui Eminescu. Al. Tzigara-Samurcaș: Cronica artistică (Muzeul Aman). Const. C. Moteanu: Cronica Economică (Economia națională și utilizarea creditului public). C. S.: Cronica Internă (Pentru ce s'au răscolat țaranii?). I. G. Duca: Cronica Externă (Revoluția turcească). A. Mirea: Cronica Veselă (Caleidoscopul lui A. Mirea). Tarascon: Cronica Veselă (Fărîmături). I. Russu-Șirianu: Scrisori din Ardeal (Moartea Episcopului Popea, — „Asuciația” la Zimleu). P. Nicanor & Co. Miscellanea („Viitorul Social”, O lămurire pentru d. I. Scurtu, Iar incidentul dela serbările „Junimii”). Recenzi. Revista Revistelor. Mișcarea intelectuală în străinătate. Bibliografie. Abonamentul pentru Austro-Ungaria: un an 15 coroane; jumătate de an 7 coroane 50 fil. Numărul 2 coroane. Redacția și Administrația: Iași, str. Golia 52.

A apărut „*Schița monografică a Sălagiului*” de Dr. Dionisie Stoica și Ioan P. Lazar; o lucrare îngrijită, ce poate servi și ca model pentru ceice au îndemnul laudabil de a fixa pentru posteritate părțile locuite de Români.

„*Istorie biblice*”, cartea de religie pentru școalele primare, de Dr. D. Voniga, fiind apreciată cu competență de eminentul profesor Dr. Petru Pipoș, a fost aprobată și de Conzistorul ort. rom. din Arad.

Poșta Redacțiunii.

Bărlad. Epistolă urmează.
Lui „*Veritas*” da, îi vom răspunde; n'au mîncat lupii vremea. Veți vedea și DV. și găzduitorii lui, în ce chip ne vom apăra. Aibă răbdare, cum trebuie să avem și noi până la ziua răfeliului.

Poșta Administrațiunii.

D. C. Diminescu. Ciocova. Am primit 10 cor. din care rămîn 2. cor. pentru abonamentul din anul viitor.

I. Groșanu. Kohldorf. Pe anul curent mai restați 1 cor.

Redactor responsabil: **Alexandru Purgariu.**

Editor-proprietar: **Gheorghe Jianu.**

4904/1908. tlkvi szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

Az oraviczabányai kir. járásbiróság mint te-lekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Toma George nagyitkványi lakos végrehajthatónak Florea Pál és tsai végrehajtást szenvedők elleni 1011 kor. tőke követelése és jár. iránti végrehajtási ügyében az oraviczabányai kir. járásbiróság terü-letén fekvő Nagytikvány községi 631 sz. tjkvben Bobu Toma és Florea Pavel tulajdonánul felvett 308 hrsz. 303 öisz. belsőségre 403 kor.; 2. a nagy-tikványi 778 sz. tjkvben Florea Pavel tulajdonánul felvett A I. 1482/a, 1735/b, 1483/a, 1736/b részle-tekre 245 kor. kikiáltási áron; 3. a nagyitkványi 880 sz. tjkvben Florea Pavel nevén irt 798/b hrsz. részletre 97 kor. kikiáltási áron; 4. a nagy-tikványi 993 sz. tjkvben 2/4 részben a nem adós Florea Pavel és 1/4-1/4 részben az adós kisk. Florea György és özv. Bobu sz. Togyer Mária nevén irt A I. 318 hrsz. 313 öisz. egész belső-ségre a végrehajtási törvény 156. §. d) p. alapján 842 kor. kikiáltási áron; 5. a nagyitkványi 412 sz. tjkvben A I. 421 hrsz. 414 öisz. 453, 814, 1316, 1809, 2449, 2794, 3304 hrsz. alatt foglalt és 2/6-2/6 részben a nem adós Bobu (Iovicza) Jakab és Bohm Toina és 1/6-1/6 részben az adós kisk. Florea György nevén irt egész ingatlanra 520 kor. és ugyanazok nevén ugyanazon tjkvben 1810 hrsz. egész ipartöldre 142 kor. kikiáltási áron, 6. végül a nagyitkványi 982 sz. tjkvben A I. 888, 1190, 1583, 2307, 3229, 3468 hrsz. a. foglalt ingatlanokból kisk. Florea Éva nevén irt 2/6 résznyi jutalékára 328 kor. kikiáltási áron az árverést el-rendelte azzal, hogy a fentebb megjelölt ingat-lanok **1908. évi október hó 13. napjának** d. e. 9 órakor Nagytikvány községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kiki-áltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingat-lanok a kikiáltási ár 10%-át vagyis 40 kor. 30 fill., 24 kor. 50 fill., 9 kor. 70 fill., 84 kor. 20 fill., 52 kor., 14 kor. 20 fill., és 32 kor. 80 fill. összegeket készpénzben vagy az 1881. évi no-venber hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadek-képes papirban a kiküldött kezéhez bánatpénz gyanánt letenni, vagy annak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kiadta az oraviczabányai kir. járásbiróság mint tlkvi hatóság, 1908 évi július hó 24-én.

Dr. Zemlényi, kir. jbiró.

== Aviz. ==

Avizez onorații mei oaspeți din Oravița și jur, că m'am mutat earăși în localul vechi

 „La Novak”

unde mă voi sili, ca și pân'acum, să îndestulez pe fiecare atît cu bucate cît și cu beuturi bune, și serviciu solid.

Cu toată stima

ERNEST BERGER.

2-1

Aviz.

Încunoștințez clientela mea de pînă acuma, precum și P. T. public, că **moara mea** aflătoare în Ciclova-montană, în drumul către mănăstirea »Călugăra», provăzută cu cele mai moderne mașinării (cu rol și sită planată), special pentru **măcinis popular**, am pus-o din nou în circulație.

Măcinăm atît grâu, cît și cucuruz

cu vama pe jumătate ca în alte părți.

Făina produsă e de o fineță și frumseță deosebită și foarte bună.

Spre a vă convinge despre adevărarea celor indicate, binevoști-a face o probă.

Cu stimă

Rudolf Eckl,

proprietarul morii.

P. S. Totodată vind cu prețuri moderate dis-ponibilele site cilindrice, mașina de curățit grisul, transmisuni etc.

6 2

„PLUGARUL,”
societate pe acții din Cacova

dă

6%

și plătește și darea după depuneri.

Banca de asigurare
„Transylvania”

fondată la 1868, primește asigurări de viață și asigurări încontra focului și încontra grin-đinei etc. în condiții foarte favorabile.

Valori asigurate: 105 milioane cor. — Des-păgubiri plătite: 7 1/2 milioane cor. Fonduri de rezervă: 2 milioane cor.

Informațiuni la Direcțiune în Sibiu, strada Cisnădiei 5., la Agentura principală în Arad, la Agentura cercuală din Oravița și la Agenturile locale de prin diferite comune românești, reprezentate prin bărbați de ai noștri de toată încrederea.

La

Tipografia „PROGRESUL” în Oravița

se poate comanda

tot felul de tipărituri bisericesti, școlare, advocaționale și comunale

precum și

toate tipăriturile pentru bănci: cărți necesare la contabilitate etc.

Afară de asta se efectuesc:

acții, cupoane, losuri pentru loterii,

lucrate toate cu gust.

 Nădăjduim că toți Români de bine ne vor trece pragul.